

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องปัญหาในการจัดดำเนินงานโครงการสาขารัฐศาสตร์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาในการจัดดำเนินงานโครงการสาขารัฐศาสตร์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร แยกตามกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องและกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง

n.y.k.m.c
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือครูผู้รับผิดชอบโครงการสาขารัฐศาสตร์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 608 คน ซึ่งแยกเป็น ครูผู้รับผิดชอบโครงการกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง จำนวน 209 คน และครูผู้รับผิดชอบโครงการกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ จำนวน 304 คน ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 304 คน สำหรับครูแยกเป็นครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง จำนวน 209 คน กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง 95 คน ส่วนผู้บริหารแยกเป็น ผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง จำนวน 209 คน กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง จำนวน 95 คน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเองเป็นเครื่องมือในการวิจัย แล้วเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งทางไปรษณีย์ ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 553 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.95 โดยแบ่งเป็นครูผู้รับผิดชอบโครงการกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง จำนวน 206 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.56 ครูผู้รับผิดชอบโครงการกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง จำนวน 88 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.26 ผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง จำนวน 181 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.60 และผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง จำนวน 78 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.11 จากนั้นจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอช พีซี (SPSSPC⁺ : Statistical Package for the Social Science

/Personal computer) แจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบปัญหาในการจัดดำเนินงานโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องกับกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง และผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องกับกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง โดยการทดสอบค่า "ที" (t-test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แล้ว นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการจัดดำเนินงานโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของครูผู้รับผิดชอบโครงการกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องและกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง ผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องและกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง

บุคลากรกรมมหาวิทยาลัย

1.1 ครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 40-45 ปี มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาอื่น ๆ เช่น ภาษาไทย ประถมศึกษา สังคมศึกษา เป็นต้น ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี โดยมีชั่วโมงสอนมากกว่า 20 คาบต่อชั่วโมง ส่วนใหญ่รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียน สำหรับประสบการณ์การทำงานด้านสาธารณสุข ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี เข้าร่วมโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน เนื่องจากได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา และเคยได้รับฟังคำชี้แจงเกี่ยวกับโครงการฯ มาแล้ว รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน

1.2 ครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาอื่น ๆ เช่น ภาษาไทย ประถมศึกษา เป็นต้น ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี โดยมีชั่วโมงสอนมากกว่า 20 คาบต่อสัปดาห์ ส่วนใหญ่รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียน สำหรับประสบการณ์การทำงานด้านสาธารณสุข ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน ระหว่าง 5-10 ปี เข้าร่วมโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน เนื่องจากได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา และเคยได้รับฟังคำชี้แจงเกี่ยวกับโครงการฯ มาแล้ว รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน

1.3 ผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุมากกว่า 45 ปีขึ้นไป มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า สาขาวิชา บริหารการศึกษา ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี โดยมีชั่วโมงสอน น้อยกว่า 5 คาบต่อสัปดาห์ สำหรับประสบการณ์การทำงานด้านสาธารณสุข ส่วนใหญ่มี ประสบการณ์การมากกว่า 15 ปี เข้าร่วมโครงการสาธารณสุขมูลฐานโดยตำแหน่งผู้บริหาร และเคยได้รับฟังคำชี้แจงเกี่ยวกับโครงการฯ มาแล้ว รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักการของโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน

1.4 ผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง มีอายุมากกว่า 45 ปีขึ้นไป มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า สาขา วิชาบริหารการศึกษา ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี โดยมีชั่วโมงสอน น้อยกว่า 5 คาบต่อสัปดาห์ สำหรับประสบการณ์การทำงานด้านสาธารณสุข ส่วนใหญ่มี ประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี และมากกว่า 15 ปี เป็นจำนวนเท่ากัน เข้าร่วมโครงการ สาธารณสุขมูลฐานโดยตำแหน่งผู้บริหาร และเคยได้รับฟังคำชี้แจงเกี่ยวกับโครงการฯ มาแล้วรวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของโครงการสาธารณสุขมูลฐาน ในโรงเรียน

2. สภาพการดำเนินโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน

ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปรากฏผลดังนี้

2.1 ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องและกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่องนั้น ส่วนใหญ่ในการดำเนินงานโครงการฯ มีการเขียนเป็นโครงการแนบตอนตลอดปี และมีการจัดตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานโครงการฯ แต่มักไม่มีการประชุมผู้ปกครองและไม่มีงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการต่อเนื่อง ได้รับความร่วมมือดีจากครูและบุคลากรในโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่ได้รับความร่วมมือน้อยจากชุมชน ส่วนกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่องได้รับความร่วมมือน้อย ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ ส่วนใหญ่จัดนิทรรศการ ป้ายนิเทศ ส่วนกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐานที่จัดคือ กิจกรรมก่าจัดเหา ส่วนใหญ่โรงเรียนมีอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย มีแหล่งข้อมูลหรือสื่อใหม่ ๆ มีการประชาสัมพันธ์โครงการ โดยจัดเสียงตามสายและจัดนิทรรศการ ในการประเมินผลโครงการฯ มีการประเมินผลเทอมละครั้งโดยการสังเกตพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียน ซึ่งผลที่ได้รับจากการดำเนินงานโครงการฯ คือ จำนวนนักเรียนมีเหาลดลง นอกจากนี้ยังพบว่า ศึกษานิเทศก์ไม่มานิเทศโครงการนี้เลย แต่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขโดยส่วนใหญ่มาให้คำแนะนำช่วยเหลือเทอมละครั้ง กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง มีการฟื้นฟูความรู้ให้นักเรียน อสร. และส่วนใหญ่เมื่อพบนักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพ มีการให้ความช่วยเหลือโดยแนะนำการแก้ปัญหาให้กับนักเรียนก่อน

2.2 ตามความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องและกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง ส่วนใหญ่คือ ได้รับความร่วมมือดีจากครูและบุคลากรในโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่ได้รับความร่วมมือน้อยจากชุมชน ไม่มีการจัดสรรงบประมาณจากภาครัฐ ส่วนกิจกรรมส่งเสริมความรู้ที่จัดคือ จัดนิทรรศการ ป้ายนิเทศ โรงเรียนมีอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัยและมีการประเมินผลเทอมละครั้ง สำหรับการนิเทศโครงการฯ ผู้บริหารระบุว่า ศึกษานิเทศก์ไม่เคยมานิเทศโครงการเลย แต่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาให้คำแนะนำช่วยเหลือเทอมละครั้ง และเมื่อพบว่านักเรียนมีปัญหาสุขภาพ มีการให้ความช่วยเหลือโดยส่งนักเรียนไปศูนย์บริการสาธารณสุขที่อยู่ในเขตบริการของโรงเรียน

สำหรับความคิดเห็นที่แตกต่างกันของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการต่อเนื่องและกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง ก็คือโรงเรียนที่ดำเนินโครงการต่อเนื่อง มีการเขียนโครงการแน่นอนตลอดปี มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานและมีการประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบ ส่วนกิจกรรมสาขารัฐศาสตร์ที่จัดขึ้นคือ กิจกรรมทำจิตอาสา มีแหล่งข้อมูลหรือสื่อใหม่ ๆ มีการประชาสัมพันธ์โครงการ และฟื้นฟูความรู้ให้นักเรียน อสร. การประเมินผลใช้วิธี การสังเกตพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียน ส่วนกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง ผู้บริหารระบุว่า ไม่มีการวางแผนในการดำเนินงาน ไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ไม่มีการประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบ ไม่มีแหล่งข้อมูลหรือสื่อใหม่ ๆ ไม่มีการประชาสัมพันธ์โครงการ และไม่มีการฟื้นฟูความรู้ให้นักเรียน อสร. แต่จัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับงานสาขารัฐศาสตร์มูลฐานคือ การจัดอาหารกลางวัน

3. ปัญหาในการจัดดำเนินงานโครงการสาขารัฐศาสตร์มูลฐานในโรงเรียน

ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษาปัญหาในการจัดดำเนินงานโครงการสาขารัฐศาสตร์มูลฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ และผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องและกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการไม่ต่อเนื่อง พบว่า

ปัญหาในการจัดดำเนินงานโครงการสาขารัฐศาสตร์มูลฐานในโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องและไม่ต่อเนื่อง โดยรวมมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากในด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการจัดกิจกรรม

ส่วนความคิดเห็นของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องและไม่ต่อเนื่อง มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาในการจัดดำเนินงานโครงการสาขารัฐศาสตร์มูลฐานในโรงเรียนโดยรวมมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากในด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

3.1 ปัญหาด้านการวางแผน

3.1.1 ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการกลุ่มโรงเรียนที่
 ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องพบว่า ปัญหาด้านการวางแผนโดยส่วนรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย
 แต่กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง มีความคิดเห็นว่า โดยส่วนรวมปัญหา
 ด้านการวางแผนมีปัญหาอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ
 กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง มีความคิดเห็นว่าปัญหาด้านการวางแผนส่วนใหญ่
 มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยยกเว้นปัญหาเรื่อง "ขาดความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน" พบว่า
 มีปัญหาอยู่ในระดับมาก สำหรับกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง ครูผู้รับผิดชอบ
 โครงการฯ มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก ยกเว้นปัญหาเรื่อง "ขาดความร่วมมือ
 จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข" มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

3.1.2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ
 ต่อเนื่อง พบว่าปัญหาด้านการวางแผนโดยส่วนรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย แต่ผู้บริหาร
 กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่องพบว่า โดยส่วนรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก
 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง
 มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกเรื่อง สำหรับกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ
 ไม่ต่อเนื่อง ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมากยกเว้นปัญหาเรื่อง
 "ขาดความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข" มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

3.2 ปัญหาด้านงบประมาณ

3.2.1 ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการกลุ่มโรงเรียน
 ที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องและกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง พบว่าปัญหา
 ด้านงบประมาณโดยส่วนรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตามความ
 คิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง ส่วนใหญ่
 มีปัญหาอยู่ในระดับมากยกเว้นปัญหาเรื่อง "ขั้นตอนในการเบิกจ่ายงบประมาณทำให้การ
 ดำเนินงานล่าช้า" มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย สำหรับกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่
 ต่อเนื่อง ครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมากทุกเรื่อง

3.2.2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องและกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง พบว่าปัญหาด้านงบประมาณ โดยส่วนรวมมีปัญหาลู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าตามความคิดเห็นของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องส่วนใหญ่มีปัญหาลู่ในระดับมาก ยกเว้นปัญหาเรื่อง "ขั้นตอนในการเบิกจ่ายงบประมาณทำให้การดำเนินงานล่าช้า" มีปัญหาลู่ในระดับน้อย สำหรับกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาลู่ในระดับมากทุกเรื่อง

3.3 ปัญหาด้านบุคลากร

3.3.1 ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องพบว่า ปัญหาด้านบุคลากรโดยส่วนรวมมีปัญหาลู่ในระดับน้อย แต่ครูผู้รับผิดชอบโครงการกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาลู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการส่วนใหญ่มีปัญหาลู่ในระดับน้อย ยกเว้นปัญหาเรื่อง "จำนวนครู อสร. มีไม่พอต่อการปฏิบัติกิจกรรมของโครงการ" "ครู อสร. มีงานประจำมากและไม่มีเวลาพอที่จะมาช่วยงานของโครงการ" "นักเรียนทั่วไปยังไม่เห็นความสำคัญของโครงการสาธารณสุขุมูลฐานในโรงเรียน" มีปัญหาลู่ในระดับมาก สำหรับกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง ครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ มีความคิดเห็นส่วนใหญ่มีปัญหาลู่ในระดับมาก ในเรื่องต่อไปนี้ "ไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน" "ผู้รับผิดชอบโครงการฯ ความรู้และทักษะไม่เพียงพอในการจัดดำเนินงาน" "จำนวนครู อสร. มีไม่พอต่อการปฏิบัติกิจกรรมของโครงการ" "ครู อสร. ไม่เห็นความสำคัญของโครงการฯ" "ครู อสร. มีงานประจำมากและไม่มีเวลาพอที่จะมาช่วยงานของโครงการ" "ครู อสร. ขาดการประสานงานกับครูประจำชั้นในการติดตามผลการปฏิบัติงานของนักเรียน อสร." "ไม่มีการคัดเลือกครู มาปฏิบัติงานแทนครู อสร. ที่จะย้าย" "ขาดความร่วมมือระหว่างครู อสร. กับนักเรียน อสร." "นักเรียน อสร. มักหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย" "ครูผู้ปฏิบัติงานขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน" "นักเรียนทั่วไปยังไม่เห็นความสำคัญของโครงการสาธารณสุขุมูลฐานในโรงเรียน"

3.3.2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง โดยส่วนรวมพบว่าปัญหาด้านบุคลากรมีปัญหาลู่ในระดับน้อย สำหรับกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาลู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าตามความคิดเห็นของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องส่วนใหญ่มีปัญหาลู่ในระดับน้อย ยกเว้นปัญหาเรื่อง "ครู อสร. มีงานประจำมากและไม่มีเวลาพอที่จะมาช่วยงานของโครงการ" มีปัญหาลู่ในระดับมาก สำหรับกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาลู่ในระดับมาก ในเรื่องต่อไปนี้ "ไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน" "ผู้รับผิดชอบโครงการฯ มีความรู้และทักษะไม่เพียงพอในการจัดดำเนินงาน" "จำนวนครู อสร. มีไม่พอต่อการปฏิบัติกิจกรรมของโครงการ" "ครู อสร. มีงานประจำมากและไม่มีเวลาพอที่จะมาช่วยงานของโครงการ" "ครู อสร. ขาดการประสานงานกับครูประจำชั้นในการติดตามผลการปฏิบัติงานของนักเรียน อสร." "ไม่มีการคัดเลือกครูมาปฏิบัติงานแทนครู อสร. ที่จะย้าย" "ขาดความร่วมมือระหว่างครู อสร. กับนักเรียน อสร." "นักเรียนทั่วไปยังไม่เห็นความสำคัญของโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน"

3.4 ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

3.4.1 ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องพบว่าปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยส่วนรวมมีปัญหาลู่ในระดับน้อย แต่ครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง มีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาลู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องพบว่า มีปัญหาลู่ในระดับมากในเรื่องต่อไปนี้ "ขาดการสนับสนุนเรื่องเอกสารในการอบรม นักเรียน อสร." "วัสดุทัศนูปกรณ์มีจำนวนไม่เพียงพอ เช่น วิทยุทัศน์" "ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมอบรมนักเรียน อสร. "

3.4.2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง . โดยส่วนรวมพบว่าปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกมีปัญหาลู่ในระดับน้อย แต่ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่องมีความคิดเห็นว่าเป็น

โดยส่วนรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นปัญหาเรื่อง "ขาดการสนับสนุนเรื่องเอกสารในการอบรมนักเรียน อสร." และ "ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน อสร." มีปัญหาอยู่ในระดับมาก สำหรับกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมากทุกเรื่อง

3.5 ปัญหาด้านการจัดกิจกรรม

3.5.1 ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องและกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง พบว่า ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมโดยส่วนรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ยกเว้นปัญหาเรื่อง "ในการจัดกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐานไม่ทำให้นักเรียนเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพได้" "ระยะเวลาที่ใช้ในการอบรมนักเรียน อสร. น้อยเกินไป" และปัญหาเรื่อง "เนื้อหากิจกรรมที่อบรมนักเรียน อสร. ไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาสาธารณสุขในปัจจุบัน" มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย สำหรับกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง ครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก ยกเว้นปัญหาเรื่อง "ในการจัดกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐานไม่ทำให้นักเรียนเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพได้" และ "เนื้อหากิจกรรมที่อบรมนักเรียน อสร. ไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาสาธารณสุขในปัจจุบัน" มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

3.5.2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง พบว่าโดยส่วนรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย แต่ผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าตามความคิดเห็นของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นปัญหาเรื่อง "ขาดการนิเทศเพื่อการพัฒนาการจัดกิจกรรมจากศึกษานิเทศก์" "ขาดแหล่งวิชาการในการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมงานสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน" และปัญหาเรื่อง "ขาดความช่วยเหลือและสนับสนุนในการจัดกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐานจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างต่อเนื่อง" มีปัญหา

อยู่ในระดับมาก สำหรับกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าปัญหาด้านการจัดกิจกรรมส่วนใหญ่มีปัญหาลู่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นปัญหาเรื่อง "ในการจัดกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐาน ไม่ทำให้นักเรียนเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพได้" "ระยะเวลาที่ใช้ในการอบรมนักเรียน อสร. น้อยเกินไป" และปัญหาเรื่อง "เนื้อหากิจกรรมที่อบรมนักเรียน อสร. ไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในปัจจุบัน" มีปัญหาลู่อยู่ในระดับน้อย

3.6 ปัญหาด้านการติดตามและประเมินผล

3.6.1 ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องพบว่า ปัญหาด้านการติดตามและประเมินผล โดยส่วนรวมมีปัญหาลู่อยู่ในระดับน้อย แต่ครูผู้รับผิดชอบโครงการกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง มีความคิดเห็นว่าโดยส่วนรวมมีปัญหาลู่อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง ส่วนใหญ่มีปัญหาลู่อยู่ในระดับน้อย ยกเว้นปัญหาเรื่อง "ขาดการนิเทศและประเมินผลโครงการอย่างต่อเนื่อง" และ "ขาดการประชุมผู้ปฏิบัติงานเพื่อสรุปปัญหาและผลการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้" มีปัญหาลู่อยู่ในระดับมาก สำหรับกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง ครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ มีความคิดเห็นว่าส่วนใหญ่มีปัญหาลู่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นปัญหาเรื่อง "การลงบันทึกการตรวจสุขภาพและการเจริญเติบโตของนักเรียนทำได้ไม่ถูกต้อง" และ "ไม่มีการลงบันทึกการตรวจสุขภาพและการเจริญเติบโตของนักเรียน" มีปัญหาลู่อยู่ในระดับน้อย

3.6.2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องพบว่าปัญหาด้านการติดตามและประเมินผล โดยส่วนรวมมีปัญหาลู่อยู่ในระดับน้อย แต่ผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง มีความคิดเห็นว่าโดยส่วนรวมมีปัญหาลู่อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องมีปัญหาลู่อยู่ในระดับน้อยทุกเรื่อง สำหรับกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าส่วนใหญ่มีปัญหาลู่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นปัญหาเรื่อง "การลงบันทึกการตรวจสุขภาพและการเจริญเติบโตของนักเรียนทำได้ไม่ถูกต้อง" และปัญหาเรื่อง "ไม่มีการลงบันทึกการตรวจสุขภาพและการเจริญเติบโตของนักเรียน" มีปัญหาลู่อยู่ในระดับน้อย

4. การเปรียบเทียบปัญหาในการจัดดำเนินงานโครงการสาธารณสุขมูลฐาน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการจัดดำเนินงานโครงการสาธารณสุขมูลฐาน
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูกลุ่มโรงเรียนที่
ดำเนินโครงการต่อเนื่องและกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่องพบว่า โดยส่วนรวม
มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า
ครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องและกลุ่มโรงเรียนที่
ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 ทุกด้าน ซึ่งหากพิจารณาในแต่ละด้านเป็นรายข้อพบว่า ครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ
กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องและกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง
มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 4.1 ด้านการวางแผน มีความคิดเห็นแตกต่างกันทุกข้อ รวม 11 ข้อ
- 4.2 ด้านงบประมาณ จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6
และข้อ 8 ส่วนข้อที่พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน มีจำนวน 2 ข้อคือข้อ 3 และข้อ 7 ดังนี้
  - ข้อ 3 โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติ
กิจกรรม
  - ข้อ 7 ขั้นตอนในการเบิกจ่ายงบประมาณทำให้การดำเนินงานล่าช้า
- 4.3 ด้านบุคลากร จำนวน 13 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ
5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 ข้อ 14 ข้อ 15 ข้อ 16 ส่วนข้อที่พบว่าไม่มีความ
แตกต่างกัน มีจำนวน 4 ข้อคือ ข้อ 11 ข้อ 12 ข้อ 13 และข้อ 17 ดังนี้
  - ข้อ 11 นักเรียน อสร. ไม่สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุตาม
วัตถุประสงค์ของโครงการ
  - ข้อ 12 นักเรียน อสร. ไม่ปฏิบัติตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดี
  - ข้อ 13 นักเรียน อสร. มักหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
  - ข้อ 17 นักเรียนทั่วไปยังไม่เห็นความสำคัญของโครงการ
สาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน

4.4 ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก มีความคิดเห็นแตกต่างกันทุกข้อ รวม 6 ข้อ

4.5 ด้านการจัดดำเนินงาน จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 และข้อ 5 ส่วนข้อที่พบว่าไม่มีความแตกต่าง มีจำนวน 2 ข้อ คือข้อ 2 และข้อ 7 ดังนี้

ข้อ 2 ขาดการนิเทศเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมจากศึกษานิเทศก์

ข้อ 7 การจัดกิจกรรมไม่สามารถจัดได้ครบตามหลักสูตรที่กำหนดไว้

4.6 ด้านการติดตามและประเมินผล มีความคิดเห็นแตกต่างกันทุกข้อ รวม 8 ข้อ

สำหรับผลการเปรียบเทียบปัญหาในการจัดดำเนินงานโครงการสาธิตฯ มูลฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องและกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง พบว่า โดยส่วนรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง และกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่องมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน ซึ่งหากพิจารณาในแต่ละด้านเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องและกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

4.1 ด้านการวางแผน จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 และข้อ 11 ส่วนข้อที่พบว่าไม่มีความแตกต่าง มีเพียง 1 ข้อ คือข้อ 7 ดังนี้

ข้อ 7 ขาดความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่สาธิตฯ

4.2 ด้านงบประมาณ จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ส่วนข้อที่พบว่าไม่มีความแตกต่าง มีจำนวน 3 ข้อคือข้อ 2 ข้อ 3 และข้อ 8 ดังนี้

ข้อ 2 โรงเรียนได้รับงบประมาณสนับสนุนแต่ไม่เพียงพอ

ข้อ 3 โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรม

ข้อ 8 ขาดการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.3 ด้านบุคลากร จำนวน 15 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 ข้อ 11 ข้อ 14 ข้อ 15 ข้อ 16 และข้อ 17 ส่วนข้อที่พบว่าไม่มีความแตกต่าง มีจำนวน 2 ข้อ คือข้อ 12 และข้อ 13 ดังนี้

ข้อ 12 นักเรียน อสร. ไม่ปฏิบัติตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดี

ข้อ 13 นักเรียน อสร. มักหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

4.4 ด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก มีความคิดเห็นแตกต่างกันทุกข้อ รวม 6 ข้อ

4.5 ด้านการจัดกิจกรรม จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 ข้อ 4 ข้อ 5 และข้อ 6 ส่วนข้อที่พบว่าไม่มีความแตกต่าง มีจำนวน 3 ข้อ คือข้อ 2 ข้อ 3 และข้อ 7 ดังนี้

ข้อ 2 ระยะเวลาที่ใช้ในการอบรมนักเรียน อสร. น้อยเกินไป

ข้อ 3 ขาดการนิเทศเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมจากศึกษานิเทศก์

ข้อ 7 การจัดกิจกรรมไม่สามารถจัดได้ครบตามหลักสูตรที่กำหนดไว้

4.6 ด้านการติดตามและประเมินผล มีความแตกต่างกันทุกข้อ รวม 8 ข้อ

ตอนที่ 4 สรุปปัญหาเพิ่มเติมและข้อเสนอนะในการจัดดำเนินงานโครงการ
สาธารณสุขุมูลฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
(จากแบบสอบถามแบบปลายเปิด)

ปัญหาเพิ่มเติมและข้อเสนอนะในการจัดดำเนินงานโครงการสาธารณสุขุมูลฐาน
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังนี้

ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ และผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่
ดำเนินโครงการฯต่อเนื่อง และตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ และผู้บริหาร
กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง แยกตามปัญหาแต่ละด้านได้ดังนี้

1. ด้านการวางแผน

- 1.1 ขาดการประสานงานที่ชัดเจนของศูนย์บริการสาธารณสุข (n=1)
- 1.2 นโยบายด้านสาธารณสุขมูลฐานไม่ชัดเจน (n=2)
- 1.3 งานสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียนไม่มีรูปแบบและระบบที่แน่นอน (n=1)

2. ด้านงบประมาณ

- 2.1 ขาดการสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (n=21)
- 2.2 ขาดแหล่งเงินทุน (n=1)
- 2.3 ขาดผู้สนับสนุน (n=1)

3. ด้านบุคลากร

- 3.1 ครู อสร. มีชั่วโมงสอนมาก (n=15)
- 3.2 ครูมีงานที่ต้องรับผิดชอบมาก (n=17)
- 3.3 นักเรียนมีงานที่ต้องรับผิดชอบมาก (n=10)
- 3.4 บุคลากรมีน้อย (n=9)
- 3.5 ครู อสร. ช้าแล้วไม่ได้มีการอบรมทดแทน (n=6)
- 3.6 ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ (n=5)
- 3.7 ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญ (n=5)
- 3.8 ครูทั่ว ๆ ไปคิดว่างานสาธารณสุขมูลฐานไม่ใช่ความรับผิดชอบของตน (n=4)
- 3.9 ครูขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน (n=4)
- 3.10 ครูส่วนมากเห็นว่าเป็นการเพิ่มภาระ (n=3)
- 3.11 ครูไม่มีความถนัดในงานด้านนี้ (n=3)
- 3.12 นักเรียนที่มีความรับผิดชอบมีน้อย (n=3)
- 3.13 นักเรียน อสร. เริ่มเบื่อหน่ายในการร่วมกิจกรรม (n=3)
- 3.14 ผู้ร่วมงานไม่เห็นความสำคัญ (n=2)

- 3.15 ครู อาจารย์ขาดความรู้เรื่องการจัดดำเนินงานโครงการสาธารณสุข
มูลฐาน (n=2)
- 3.16 ผู้ปกครองต้องทำมาหาเลี้ยงครอบครัวไม่มีเวลามาประสานงานกับทาง
โรงเรียน (n=2)
- 3.17 ครู อาจารย์มีอายุมากขาดความกระตือรือร้น (n=1)
- 3.18 นักเรียนไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ไม่เห็นความสำคัญ(n=1)
4. ด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก
- 4.1 วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม (n=5)
- 4.2 ขาดวิทยากรและสื่อในการอบรม (n=3)
- 4.3 อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ มีไม่เพียงพอ (n=3)
- 4.4 ได้รับชาติจำเป็นต้องใช้มากจำนวนน้อย แต่ชาติไม่จำเป็นต้องใช้
กลับได้มามาก (n=1)
- 4.5 วัสดุทัศนูปกรณ์มีจำนวนน้อย (n=1)
5. การจัดกิจกรรม
- 5.1 โรงเรียนมีกิจกรรมมากเกินไป (n=9)
- 5.2 การรอมฟลอร์ไอร์แลนด์ไปบ้วนทิ้งทำให้เสียเวลามาก (n=2)
6. การติดตามและประเมินผล
- 6.1 ขาดผู้ดูแลติดตามผลภายหลังการอบรม (n=4)
- 6.2 การประสานงาน การติดตามและประเมินผลทำได้ไม่ต่อเนื่อง (n=4)
- 6.3 เจ้าหน้าที่ไม่ค่อยติดตามผล (n=2)
- 6.4 ศึกษานิเทศก์ไม่มาสนับสนุนให้การแนะนำช่วยเหลือ (n=2)
7. อื่น ๆ
- 7.1 ไม่มีความเจริญก้าวหน้าทางสายงาน (n=2)
- 7.2 โครงการนี้ไม่ให้ประโยชน์แก่ครู ไม่ได้ชื่อเสียง (n=1)

ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานโครงการ

1. ควรมีการบรรจุแต่งตั้งพยาบาลในตำแหน่งข้าราชการครู (n=6)
2. ควรมีการจัดอบรมครู อสร. ใหม่ (n=4)
3. ครู อสร. ควรมีชั่วโมงสอนน้อยลง (n=3)
4. ความพึงพอใจสัปดาห์เสนออย่างต่อเนื่อง (n=3)
5. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นให้กับโรงเรียน (n=3)
6. การจัดกิจกรรมนี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร (n=2)
7. ควรให้ อสม. มาร่วมดำเนินงานกับทางโรงเรียนด้วย (n=1)
8. ทุก ๆ ฝ่าย ต้องช่วยกันทั้ง สำนักการศึกษา ศึกษาธิการเขต ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบ ครู อสร. ครูทุกคนในโรงเรียน ผู้ปกครอง นักการภารโรง นักเรียน (n=1)
9. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ควรจะเป็นผู้นำโดยตรงในการจัดโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน พร้อมทั้งจัดสรรวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณส่วนโรงเรียนเพียงเข้าร่วมปฏิบัติงาน ไม่ควรให้โรงเรียนจัดดำเนินงานเองทุกอย่าง (n=1)
10. ควรมีการอบรม ครู อสร. นักเรียน อสร. ต่อเนื่องทุกปี (n=1)
11. ควรมีการนิเทศและประเมินผลโครงการอย่างต่อเนื่อง (n=1)
12. ควรมีการสร้างขวัญและกำลังใจให้นักเรียน อสร. (n=1)
13. ควรมีการอบรมครูในโรงเรียนเพื่อชี้แจงเหตุผลและหน้าที่ เพราะครูบางท่านเข้าใจว่าไม่ใช่หน้าที่ (n=1)

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัยเรื่อง ปัญหาในการจัดดำเนินงานโครงการสาธารณสุขุมูลฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยเฉพาะประเด็นที่สำคัญดังนี้

1. ปัญหาในการจัดดำเนินงานโครงการสาธารณสุขุมูลฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษาปัญหาในการจัดดำเนินงานโครงการสาธารณสุขุมูลฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายสรุปได้ดังนี้

1.1 เมื่อพิจารณาโดยรวมสามารถอภิปรายสรุปได้ดังนี้

1.1.1 ปัญหาในการจัดดำเนินงานโครงการสาธารณสุขุมูลฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง โดยส่วนรวมครูมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องได้รับความร่วมมือดีจากครูและบุคลากรในโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย มีแหล่งข้อมูลหรือสื่อใหม่ ๆ มีการประชาสัมพันธ์โครงการ และส่วนใหญ่มีการอบรมฟื้นฟูความรู้ให้นักเรียน อสร. จึงอาจเป็นเหตุผลที่ทำให้ปัญหาในการจัดดำเนินงานมีอยู่ในระดับน้อย

1.1.2 ส่วนครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง โดยส่วนรวมครูมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่ากลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง ได้รับความร่วมมือน้อยจากครูและบุคลากรในโรงเรียน จากชุมชนและจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับน้อย ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์และไม่มีการฟื้นฟูความรู้ให้นักเรียน อสร. จึงเป็นปัญหาที่ทำให้การดำเนินโครงการฯ ขาดความต่อเนื่อง

1.1.3 สำหรับกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง ผู้บริหารโรงเรียนระบุว่าโดยส่วนรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าในการ

วางแผนการดำเนินงานมีการเขียนเป็นโครงการแน่นอนตลอดปี มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน มีการประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบ มีการประชาสัมพันธ์โครงการ และมีการอบรมฟื้นฟูความรู้ให้นักเรียน อสร. จึงทำให้ปัญหาในการจัดดำเนินงานมีปัญหาลดอยู่ในระดับน้อย

1.1.4 ส่วนผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง

โดยส่วนรวมผู้บริหารระบุว่าปัญหาลดอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าไม่มีการวางแผนในการจัดดำเนินงาน ไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ไม่มีการประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบ ไม่มีแหล่งข้อมูลหรือสื่อใหม่ ๆ ไม่มีการประชาสัมพันธ์โครงการและไม่มีการฟื้นฟูความรู้ให้นักเรียน อสร. จึงเป็นเหตุให้การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง

1.2 ปัญหาในการจัดดำเนินงานโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน

ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง ส่วนใหญ่มีปัญหาลดอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นด้านงบประมาณ และด้านการจัดกิจกรรม ส่วนผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง ส่วนใหญ่พบว่าปัญหาลดอยู่ในระดับน้อยเช่นกัน ยกเว้นด้านงบประมาณพบว่าปัญหาลดอยู่ในระดับมาก สำหรับกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง นั้นพบว่าทั้งผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาลดอยู่ในระดับมากทุกด้าน

1.2.1 ปัญหาด้านการวางแผน

1.2.1.1 ปัญหาด้านการวางแผนตามความคิดเห็นของครู

ผู้รับผิดชอบโครงการฯ กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง ส่วนใหญ่พบว่าปัญหาลดอยู่ในระดับน้อยยกเว้นเรื่อง "ขาดความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน" มีปัญหาลดอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ปกครองนักเรียนมีรายได้ค่อนข้างต่ำ ต้องออกไปทำมาหาเลี้ยงครอบครัว จึงไม่มีเวลาที่จะมาร่วมมือกับทางโรงเรียนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดมศิลป์ ศรีสมบูรณ์ (2521) ซึ่งพบว่าโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่นักเรียนขาดงานในโรงเรียนมาก ผู้ปกครองมีรายได้ค่อนข้างต่ำ

1.2.1.2 ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ

กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง ส่วนใหญ่มีปัญหาลดอยู่ในระดับมาก ได้แก่เรื่อง

ความไม่ชัดเจนของนโยบายการดำเนินงานโครงการสาธารณสุขุมูลฐานในโรงเรียน ความไม่ชัดเจนของการประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขาดการประสานงานระหว่างผู้บริหารกับครูผู้รับผิดชอบโครงการ ขาดความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน ขาดการประชาสัมพันธ์โครงการ ขาดการวางแผน การจัดอบรมนักเรียนทดแทนนักเรียน อสร. ที่จบไป ขาดการวางแผนในการพัฒนาและแก้ไข ปัญหาพร้อมกันระหว่างครูกับผู้บริหาร ไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานสาธารณสุขุมูลฐาน ในโรงเรียน และการดำเนินงานสาธารณสุขุมูลฐานในโรงเรียนขาดความต่อเนื่อง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ส่วนใหญ่ไม่ได้เขียนโครงการแนบออนตลอดปี และไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการ ตามที่ระบุในผลการวิจัยครั้งนี้ แต่ในการดำเนินโครงการใด ๆ ก็ตามสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง ที่ต้องกระทำก่อนอื่นใดก็คือการวางแผนการดำเนินงานซึ่งการวางแผนที่ดี จะกำหนดสิ่งที่ จะกระทำต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ชงชัย สันติวงษ์ (2530) ที่กล่าวว่า ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของงานที่ทำจะเป็นไป ในทางใดนั้น ก็จะขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์และถูกต้องของการคิดวิเคราะห์และกำหนดเป็นแผน ก่อนที่จะลงมือปฏิบัติจริง ๆ ทั้งนี้ นอกจากนี้อาจเป็นเพราะในโรงเรียนประถมศึกษา ไม่มี ผู้เชี่ยวชาญทางด้าน การวางแผนโดยตรง ซึ่งจากการวิจัยครั้งนี้ก็พบว่าสถานภาพของครู ผู้รับผิดชอบโครงการฯ พบว่าครูส่วนใหญ่จบวิชาเอกอื่น ๆ เช่น ภาษาไทย ประถมศึกษา สังคมศึกษา เป็นต้น จึงทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการดำเนินงานไม่ดีพอ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ กาญจนา บุญมี (2527) และวิลาวัณย์ วรรณศรี (2528) ซึ่งพบว่าโรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญทางด้าน การวางแผนเพื่อมาร่วมจัด ดำเนินงานโครงการสุขภาพ

1.2.1.3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกเรื่อง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร มีความรู้ในเรื่องการวางแผนการดำเนินงานเป็นอย่างดี จะเห็นได้จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ในการวางแผนการดำเนินงานมีการเขียนเป็นโครงการแนบออนตลอดปี และส่วนใหญ่มักมีการ จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน

1.2.1.4 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่องพบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ได้แก่เรื่อง ความไม่ชัดเจนของนโยบายการดำเนินงานโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน ความไม่ชัดเจนของการประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขาดการประสานงานระหว่างผู้บริหารกับครูผู้รับผิดชอบโครงการ ขาดความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน ขาดการประชาสัมพันธ์โครงการ ขาดการวางแผนการจัดอบรมนักเรียน อสร. ที่จบไป ขาดการวางแผนในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาร่วมกันระหว่างครูกับผู้บริหาร ไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน การดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียนขาดความต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจหรือยังไม่เห็นความสำคัญของการวางแผน ซึ่งจากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าในการวางแผนการดำเนินงาน ส่วนใหญ่ไม่ได้เขียนเป็นโครงการแน่นอนตลอดปี และไม่ได้จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิลาส จันทรัตน์ (2524) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนปฏิบัติงานด้านสุขภาพอยู่ในระดับน้อย นอกจากนี้ในการดำเนินงานโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียนนั้น ผู้ปฏิบัติงานนี้คือครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารมาอีกครั้งหนึ่ง แต่จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ ส่วนใหญ่จบวิชาเอกอื่น ๆ เช่น ภาษาไทย ประถมศึกษา สังคมศึกษา เป็นต้น จึงทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการดำเนินงานไม่ดีพอ ทำให้ปัญหาด้านการวางแผนตามความคิดเห็นของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง มีปัญหาอยู่ในระดับมาก

1.2.2 ปัญหาด้านงบประมาณ

1.2.2.1 ปัญหาด้านงบประมาณ ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการ ต่อเนื่อง และกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมากได้แก่เรื่อง โรงเรียนไม่มีงบประมาณในการจัดดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน โรงเรียนได้รับงบประมาณสนับสนุนแต่ไม่เพียงพอ โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรม โรงเรียนขาดงบประมาณเพื่อสนับสนุนการอบรมนักเรียน อสร. ทดแทน

นักเรียน อสร. ที่จบการศึกษาแล้ว โรงเรียนขาดงบประมาณในการประชาสัมพันธ์โครงการ โรงเรียนจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในกิจกรรมไม่เพียงพอ และขาดการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ ดำเนินโครงการตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา ซึ่งผู้บริหารอาจจะไม่ได้ให้การสนับสนุนในด้านงบประมาณเท่าที่ควร เพียงแต่ต้องการให้มีการดำเนินงานโครงการเท่านั้น และอาจจะไม่เห็นความสำคัญของโครงการฯ ด้วย นอกจากนี้จากผลการวิจัยครั้งนี้ก็พบว่าครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ ระบุว่าไม่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ ต้องหางบประมาณจากแหล่งอื่น ๆ เพื่อมาใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมของโครงการฯ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คารณีย์ ศรีสวัสดิ์ (2534) ที่พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียนคือการขาดงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรุณารุณเวช (2537) ที่พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ได้รับงบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินงาน จะเห็นได้ว่างบประมาณเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การจัดดำเนินงานโครงการสาธารณสุขมูลฐานประสบความสำเร็จตามนโยบายที่วางไว้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิม ชมชัย (2519) ที่พบว่าโรงเรียนประถมศึกษาส่วนมากมักจะประสบปัญหาเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของงบประมาณซึ่งเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน ทำให้ไม่มีประสิทธิภาพได้

1.2.2.2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง และกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่องก็พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมากเช่นกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนหรือได้รับแต่ไม่พอที่จะจัดสรรให้เพียงพอกับความต้องการ จึงอาจจะต้องหางบประมาณจากแหล่งอื่นซึ่งก็อาจจะยังไม่เพียงพอที่จะจัดสรรให้กับกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนซึ่งมีเป็นจำนวนมาก จากผลการวิจัยครั้งนี้ผู้บริหารก็ระบุว่าไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐ ต้องหางบประมาณจากแหล่งอื่น มาสนับสนุนกิจกรรม ซึ่งกาญจนา บุญมี (2527) ก็พบว่าการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียนมีปัญหาด้านงบประมาณอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ ภิญญา สาร (2526) ที่กล่าวว่าเงินเป็นปัจจัยพื้นฐานในการบริหารงานที่สำคัญ แสดงว่าถ้าหากขาดงบประมาณ การดำเนินงานต่าง ๆ ก็อาจจะไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

1.2.3 ปัญหาด้านบุคลากร

1.2.3.1 ปัญหาด้านบุคลากร ตามความคิดเห็นของครู

ผู้รับผิดชอบโครงการฯ กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องจากได้รับความร่วมมือในการจัดดำเนินงานจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี ซึ่งจากผลการวิจัยครั้งนี้ครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องก็ระบุว่า ได้รับความร่วมมือดีจากบุคลากรในโรงเรียนและจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำหรับปัญหาระดับมากได้แก่เรื่องจำนวนครู อสร. มีไม่พอต่อการปฏิบัติกิจกรรมของโครงการ ครู อสร. มีงานประจำมากและไม่มีเวลาพอที่จะมาช่วยงานของโครงการ และนักเรียนทั่วไปยังไม่เห็นความสำคัญของโครงการสาขารณสุขมูลฐานในโรงเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในโรงเรียนประถมศึกษา มักจะมีกิจกรรมพิเศษ นอกเหนือจากกิจกรรมการเรียนการสอนหลายกิจกรรม ซึ่งทุกกิจกรรมจำเป็นต้องใช้บุคลากรในการดำเนินงาน ไม่ว่าจะเป็นครูหรือนักเรียน จึงอาจจะทำให้ครูมีงานล้นมือจนไม่มีเวลาเป็นของตนเอง และจากผลการวิจัยครั้งนี้ก็พบว่าครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ มีชั่วโมงสอนมากกว่า 20 คาบต่อสัปดาห์ ดังผลงานวิจัยของสุชาติพิศ เชื้อภักดี (2537) ที่พบว่าผู้รับผิดชอบมีงานประจำมาก และไม่มีเวลาพอในการดำเนินงาน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชื่นจิตต์ เพชรชาติ (2535) ที่พบว่าครูในโรงเรียนแต่ละคนทำงานด้านการสอนมากไม่มีเวลาร่วมในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งงานวิจัยของ รัตนาพร ทองเขียว (2534) ก็พบเช่นกันว่า นอกจากภาระหน้าที่ด้านการสอนแล้วยังพบว่า กระทบต่าง ๆ มักจะใช้โรงเรียนซึ่งเป็นสถาบันในชุมชนเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ทำให้ครูมีงานที่ต้องรับผิดชอบมาก อาจมีผลให้การปฏิบัติงานของครูเป็นไปไม่ได้ไม่เต็มที่ทำที่ควร และนอกจากนี้นักเรียนก็ต้องเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น จึงทำให้นักเรียนไม่มีเวลาไปเล่นสนุกสนานกับเพื่อน

1.2.3.2 ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่องไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอในการจัดดำเนินงาน จำนวนครู อสร. มีไม่พอต่อการปฏิบัติกิจกรรมของโครงการ ครู อสร. ไม่เห็นความสำคัญของโครงการ ครู อสร. มีงานประจำมากและไม่มีเวลาพอที่จะมาช่วยงานของ

โครงการ ครู อสร. ขาดการประสานงานกับครูประจำชั้นในการติดตามผลการปฏิบัติงานของนักเรียน อสร. ไม่มีการคัดเลือกครูมาปฏิบัติงานแทนครู อสร. ที่จะย้าย ขาดความร่วมมือระหว่างครู อสร. กับนักเรียน อสร. นักเรียน อสร. มักหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ครูผู้ปฏิบัติงานขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และนักเรียนทั่วไปยังไม่เห็นความสำคัญของโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในโรงเรียนประถมศึกษาขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจทางด้านการวางแผน และด้านที่เกี่ยวกับสุขภาพ จากผลการวิจัยครั้งนี้ก็พบว่าครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ ส่วนใหญ่จบวิชาเอกอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ ภาษาไทย ประถมศึกษา สังคมศึกษา เป็นต้น แต่มีผู้จบวิชาเอกสุขศึกษาเพียงร้อยละ 10.2 จึงอาจเป็นเหตุให้ครูมีความรู้และทักษะในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพอยู่ในระดับน้อย และเป็นเหตุให้ขาดการวางแผนในการดำเนินงานเนื่องจากครูขาดความรู้ทางด้านนี้ นอกจากนี้อาจเนื่องจากในโรงเรียนมีกิจกรรมหลายกิจกรรมนอกเหนือจากกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐาน ทำให้ทั้งครูและนักเรียนมีภาระที่ต้องรับผิดชอบมาก อาจทำให้ไม่มีเวลาพักผ่อนและเกิดความเบื่อหน่ายไม่อยากเข้าร่วมกิจกรรมในที่สุด ดังผลงานวิจัยของสุชาติภัสร์ เข็มภักดี (2537) ที่พบว่าผู้รับผิดชอบมีงานประจำมาก และไม่มีเวลาพอในการดำเนินงาน และสุรางค์ โควิทระกุล (2533) ก็พบว่าเด็กวัยนี้เป็นวัยที่เต็มไปด้วยความร่าเริงปิติเบิกบาน เด็กจะสนุกในการเล่น และนอกจากนี้เมื่อถึงเวลาที่มีการโฮกย้ายก็ไม่มี การอบรมครู อสร. ขึ้นมาทดแทนคนที่ย้ายไปทำให้ไม่มีคนรับผิดชอบสานต่อครูทั่วไปก็อาจเห็นว่าไม่ใช่หน้าที่ ไม่ใช่ความรับผิดชอบ และยิ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนาพร ทองเขียว (2533) ที่พบว่า ครูอื่น ๆ ในโรงเรียนมักเข้าใจว่างานอนามัยโรงเรียนเป็นของครูอนามัยเพียงคนเดียว

1.2.3.3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย อาจเป็นเพราะในการดำเนินงานโครงการฯ อาจจะได้ได้รับความร่วมมือจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจากผลการวิจัยครั้งนี้ผู้บริหารระบุว่าได้รับความร่วมมือจาก บุคลากรและจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ส่วนปัญหาที่อยู่ในระดับมากได้แก่เรื่อง ครู อสร. มีงานประจำมากและไม่มีเวลาพอที่จะมาช่วยงานของโครงการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารเป็นผู้ที่รับนโยบายมาจากหน่วยเหนือก็ย่อมจะต้องทราบว่าเป็นโรงเรียนนั้นมีกิจกรรมพิเศษมาก

ครูก็ต้องมีภาระรับผิดชอบมากขึ้นในขณะที่งานประจำก็มากอยู่แล้ว ซึ่งจากผลการวิจัยครั้งนี้ ก็พบว่าครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ มีชั่วโมงสอนมากกว่า 20 คาบต่อสัปดาห์ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สุชาติพิศ เชื้อภักดี (2537) ที่พบว่าผู้รับผิดชอบมีงานประจำมากและไม่มีเวลาพอในการดำเนินงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชื่นจิตต์ เพชรชาติ (2535) ที่พบว่าครูในโรงเรียนแต่ละคนทำงานด้านการสอนมาก ไม่มีเวลาในการร่วมดำเนินงาน

1.2.3.4 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมากได้แก่เรื่อง ไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอในการจัดดำเนินงาน จำนวนครูอสร.มีไม่พอต่อการปฏิบัติกิจกรรมของโครงการ ครู อสร. มีงานประจำมาก และไม่มีเวลาพอที่จะมาช่วยงานของโครงการฯ ครู อสร. ขาดการประสานงานกับครูประจำชั้นในการติดตามผลการปฏิบัติงานของนักเรียน อสร. ไม่มีการคัดเลือกครูอสร. มาปฏิบัติงานแทนครู อสร. ที่จะย้าย ขาดความร่วมมือระหว่างครู อสร. กับนักเรียน อสร. และนักเรียนทั่วไปยังไม่เห็นความสำคัญของโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนก็ทราบว่าในโรงเรียนไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการวางแผนการดำเนินงาน และครูผู้ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโครงการฯ ก็มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานทางด้านสุขภาพไม่มากนัก ซึ่งจากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ ส่วนใหญ่จบวิชาเอกอื่น ๆ ได้แก่ ภาษาไทย ประถมศึกษา สังคมศึกษา เป็นต้น นอกจากนี้ในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีกิจกรรมพิเศษหลายกิจกรรม นอกเหนือจากกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐาน ซึ่งต้องให้บุคลากรในการดำเนินงานมาก ทำให้ทั้งครูและนักเรียนมีภาระที่ต้องรับผิดชอบมาก จนอาจทำให้ไม่มีเวลาเป็นของตัวเองและไม่มีเวลาที่จะประสานงานกับคนอื่น ๆ ซึ่งจากผลการวิจัยครั้งนี้ก็พบว่าครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ มีชั่วโมงสอนมากกว่า 20 คาบต่อสัปดาห์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติพิศ เชื้อภักดี (2537) ที่พบว่าครูผู้รับผิดชอบมีงานประจำมากและไม่มีเวลาพอในการดำเนินงาน นักเรียนทั่วไปก็ต้องมาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นทำให้ไม่มีเวลาไปเล่นกับเพื่อน ซึ่งก็อาจทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเข้าร่วมกิจกรรม และยังสอดคล้องกับ สุรางค์ ตรีวัตรภูกุล (2533) ที่กล่าวว่าเด็กวัยนี้เป็นวัยที่เต็มไปด้วยความร่าเริงปิติเบิกบาน เด็กจะสนุกในการเล่น และในการจัดกิจกรรมของโครงการฯ อาจจะไม่มีความตั้งใจที่จะทำให้ทั้งครู

และนักเรียนอยากเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม เช่น ไม่มีผลในการพิจารณาความคิด ความชอบ ไม่มีรางวัลใด ๆ ให้นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ วิทยุ สาร (2526) ที่กล่าวว่า ขวัญ (morale) หรือจิตใจ (mind) ก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารงานด้วย เช่นเดียวกัน และนอกจากนี้เมื่อถึงเวลาการโยกย้ายก็ไม่มีกรอบครมครมาทดแทนครูที่จะย้าย ทำให้ขาดผู้ที่สานต่องานของโครงการฯ

1.2.4 ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

1.2.4.1 ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ

กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องพบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนในกลุ่มนี้มีปัญหาด้านงบประมาณอยู่ในระดับน้อย จึงอาจจะมั่งบประมาณสำหรับจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นมาใช้ในการดำเนินกิจกรรม

ส่วนปัญหาที่อยู่ในระดับมากได้แก่เรื่อง ขาดการสนับสนุนเรื่อง เอกสารในการอบรมนักเรียน อสร. วัสดุอุปกรณ์มีจำนวนไม่เพียงพอ เช่น วิกิตทัศน์ และขาดวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมอบรมนักเรียน อสร. ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการฯ นี้ ก็มั่งบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอเนื่องจากจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครมีจำนวนมาก ทำให้การจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ไม่เพียงพอต่อความต้องการของโรงเรียน แต่ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ปัจจุบันอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญคือ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ สุชาติ โสมประสูร (2525) ที่กล่าวว่า วัสดุอุปกรณ์มีความสำคัญต่อการสอนทุกวิชา เพราะคนเราเรียนรู้โดยการกระทำได้ด้วยอุปกรณ์การสอนที่มีประสิทธิภาพ สำหรับวิชาสุขศึกษาด้วยแล้วมีความจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์การสอนมาก

1.2.4.2 ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการ

กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่องพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ ปัญหาเรื่อง ขาดการสนับสนุนเรื่องเอกสารในการอบรมนักเรียน อสร. ขาดวัสดุในการจัดทำป้ายนิเทศหรือนิทรรศการ วัสดุอุปกรณ์มีจำนวนไม่เพียงพอ เช่น วิกิตทัศน์ ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมอบรมนักเรียน อสร. วัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอนไม่ได้รับการจัดเก็บ และวัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอนที่ได้รับมาเพื่อจัดการอบรมนักเรียน อสร. ขาดคุณภาพ ทั้งนี้

อาจเนื่องมาจากโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนในการจัดกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐาน ทำให้โรงเรียนไม่สามารถจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้จ่ายในการจัดป้าสนิเทศหรือนิทรรศการได้ และอาจเนื่องมาจากสำนักการศึกษาและสำนักอนามัยมีงบประมาณน้อยในการจัดทำเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการอบรมนักเรียน อสร. ประกอบกับจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครมีจำนวนมาก วัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับมาจึงอาจจะไม่เพียงพอและมีคุณภาพไม่ดีนัก และเนื่องจากครูและนักเรียน อสร. ก็มีภาระต้องรับผิดชอบหลายอย่าง จึงอาจจะทำให้ไม่ได้สนใจดูแลจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เรียบร้อย ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ กาญจนา บุญมี (2527) และสมใจ วจนรจนา (2530) ที่พบว่าโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่มีหนังสือ ตำรา คู่มือ อุปกรณ์การสอน และเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับสุขศึกษาสำหรับครู นักเรียนค่อนข้างบ้างเล็กน้อย ซึ่งไม่เพียงพอ กับความต้องการของครูและนักเรียน และยังสอดคล้องกับการวิจัยของ ทิพา จันทรคามิ (2524) ซึ่งพบว่าหนังสือและเอกสารเกี่ยวกับสุขภาพมีไม่เพียงพอ

1.2.4.3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องพบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนในกลุ่มนี้มีปัญหาเรื่องงบประมาณอยู่ในระดับน้อย จึงทำให้พอจะมีงบประมาณมาใช้จ่ายในการจัดดำเนินงานโครงการ

ส่วนปัญหาที่อยู่ในระดับมากได้แก่เรื่อง ขาดการสนับสนุนเอกสารในการอบรมนักเรียน อสร. และขาดวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมอบรมนักเรียน อสร. ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารอาจจะเพียงแต่สั่งการให้มีการดำเนินงานโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน โดยอาจจะไม่ได้มีเวลามากดูแลว่าครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ ต้องทำอะไรบ้างในการดำเนินงานเพื่อจัดกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐาน แต่อาจจะมาดูแลเฉพาะเวลาที่มีการจัดกิจกรรมอบรมนักเรียนอาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียนเท่านั้น ซึ่งก็อาจจะเห็นว่าในการอบรมนักเรียน อสร. นั้น ขาดเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการจัดการอบรมและการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน อสร.

1.2.4.4 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมากทุกเรื่อง ได้แก่เรื่อง ขาดการสนับสนุนเรื่องเอกสารในการอบรมนักเรียน อสร. ขาดวัสดุในการจัดทำป้าสนิเทศหรือนิทรรศการ

โสตทัศนูปกรณ์มีจำนวนไม่เพียงพอ เช่น วิทยุทัศน์ วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมอบรมนักเรียน อสร. วัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอนไม่ได้รับการจัดเก็บ และวัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอนที่ได้รับมาเพื่อจัดการอบรมนักเรียน อสร. ขาดคุณภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสำนักอนามัยและสำนักการศึกษาอาจจะได้รับงบประมาณมาสนับสนุนมาเพื่อการจัดกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐานจำนวนน้อย แต่จำนวนโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครมีจำนวนมาก จึงอาจทำให้เอกสารและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมของโครงการฯ มีจำนวนไม่เพียงพอและอาจจะมีคุณภาพที่ไม่ดีนัก และอาจเป็นเพราะโรงเรียนส่วนใหญ่ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน ทำให้ไม่สามารถจัดสรรงบประมาณมาใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมได้ นอกจากนี้ครูและนักเรียน อสร. อาจมีงานที่ต้องรับผิดชอบมากทำให้ไม่มีเวลามาดูแลและจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งอาจจะทำให้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เสื่อมคุณภาพและเสียหายได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณา คาวาสวรรณ (2534) ซึ่งพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการอุปกรณ์และสื่อการสอนสำหรับศึกษาอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับการวิจัยของ คารณีย์ ศรีสวัสดิ์ (2534) ที่พบว่ามีปัญหาเรื่องขาดแคลนอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ตลอดจนเอกสารสำหรับศึกษาค้นคว้า

1.2.5 ปัญหาด้านการจัดกิจกรรม

1.2.5.1 ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ

กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัญหาเรื่อง ขาดการนิเทศเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมจากศึกษานิเทศก์ ขาดแหล่งวิชาการในการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมงานสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน ขาดความช่วยเหลือและสนับสนุนในการจัดกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐานจากหน่วยงานต้นสังกัด

อย่างต่อเนือง การจัดกิจกรรมสาธารณสุขไม่สามารถจัดได้ครบตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะศึกษานิเทศก์มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการของโรงเรียน และอาจเป็นเพราะโรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาในด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอนอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจเป็นเหตุให้ไม่มีแหล่งวิชาการในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม หรืออาจเป็นเพราะครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ ไม่รู้แหล่งวิชาการที่จะสามารถศึกษาค้นคว้าได้ ในการจัดดำเนินงานโครงการสาธารณสุขมูลฐานเมื่อมีการอบรมครูและนักเรียน อสร. แล้ว หน่วยงานที่

รับผิดชอบเรื่องนี้ก็อาจจะปล่อยให้โรงเรียนดำเนินงานเองเพียงลำพังโดยอาจจะไม่ได้มาดูแลให้คำแนะนำปรึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติพิศ เชื้อภักดี (2537) ซึ่งพบว่าครูรับรู้ว่าการขาดความช่วยเหลือสนับสนุนในการจัดกิจกรรมจากหน่วยงานอื่นอย่างต่อเนื่องมีปัญหาอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีกิจกรรมพิเศษ นอกเหนือจากกิจกรรมการเรียนการสอนหลายกิจกรรมครูและนักเรียน อสร. จึงต้องมีหน้าที่การรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น ทำให้ไม่มีเวลาพอที่จะจัดกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐานให้ครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ ดังผลงานของ กรุณา รุจนเวช (2537) ที่พบว่าครูไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ครบถ้วนตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ เนื่องจากครูอาสาสมัครมีไม่เพียงพอกับความต้องการ

1.2.5.2 ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ

กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง พบว่าส่วนใหญ่มักมีปัญหาอยู่ในระดับมากได้แก่ ปัญหาเรื่องระยะเวลาที่ใช้ในการอบรมนักเรียน อสร. น้อยเกินไป ขาดการนิเทศเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมจากศึกษานิเทศก์ ขาดแหล่งวิชาการในการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมงานสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน ขาดความช่วยเหลือและสนับสนุนในการจัดกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐานจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างต่อเนื่อง และการจัดกิจกรรมสาธารณสุขไม่สามารถจัดได้ครบตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตรที่ใช้ในการอบรมนักเรียน อสร. ใช้เวลาอบรมเพียง 1 วัน แต่เนื้อหาและกิจกรรมมีมากอาจทำให้นักเรียนได้รับความรู้ไม่ได้เต็มที่ และอาจได้รับความรู้เพียงคร่าว ๆ ไม่ละเอียดเท่าที่ควร ซึ่งอาจทำให้การจัดกิจกรรมไม่สามารถจัดได้ครบตามหลักสูตร และเมื่ออบรมเสร็จแล้วทางหน่วยงานที่รับผิดชอบก็อาจจะปล่อยให้ทางโรงเรียนดำเนินโครงการสาธารณสุขมูลฐานเอง โดยอาจจะไม่มีเวลามาดูแลให้คำแนะนำช่วยเหลือ ซึ่งก็อาจจะเป็นเพราะมีโรงเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบหลายโรงเรียน และจากผลการวิจัยครั้งนี้ก็พบว่าส่วนใหญ่ศึกษานิเทศก์ไม่มานิเทศโครงการเลย ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ กรุณา รุจนเวช (2537) ที่พบว่าครูไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ครบถ้วนตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ เนื่องจากครูอาสาสมัครมีไม่เพียงพอกับความต้องการ ประกอบกับระยะเวลาที่ใช้ในการอบรมนักเรียนอาสาสมัครมีน้อย จึงทำให้ครูอาสาสมัครไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ครบถ้วนตามหลักสูตรที่กำหนดไว้และนอกจากนี้อาจเป็นเพราะครูและนักเรียนมีกิจกรรมการเรียนการสอนมากและยังต้องรับผิดชอบ

กิจกรรมพิเศษอีกหลายอย่างทำให้ไม่มีเวลาพอที่จะมาจัดกิจกรรมสาธารณสุขุมูลฐานได้เต็มที่ นอกจากนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานโครงการสาธารณสุขุมูลฐานในโรงเรียนมีปัญหา ด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมาก จึงอาจทำให้โรงเรียนขาดเอกสาร สำหรับศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมสาธารณสุขุมูลฐาน

1.2.5.3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินในเรื่อง ขาดการนิเทศเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมจากศึกษานิเทศก์ ขาดแหล่งวิชาการในการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมงานสาธารณสุขุมูลฐานในโรงเรียน และปัญหาเรื่อง ขาดความช่วยเหลือและสนับสนุนในการจัดกิจกรรมสาธารณสุขุมูลฐานจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก จำนวนศึกษานิเทศก์มีน้อยไม่พอต่อการนิเทศ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ฉวีวรรณ ไหวพริบ (2529) ที่พบว่าศึกษานิเทศก์ไม่มีเวลาในการนิเทศและไม่มีเวลาในการให้คำแนะนำปรึกษาแก่ครู ศึกษานิเทศก์มีจำนวนน้อย การปฏิบัติงานด้านการนิเทศการศึกษามีหน้าที่ขอบเขตกว้างมากเกินไป งบประมาณการนิเทศไม่เพียงพอ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉราลักษณ์ ปิ่นทับทิม (2528) ซึ่งพบว่าครูสุขศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้รับการนิเทศจากหน่วยศึกษานิเทศก์ เนื่องมาจากการขาดงบประมาณการนิเทศ และจำนวนศึกษานิเทศก์มีน้อยไม่เพียงพอกับครูสุขศึกษา นอกจากนี้อาจเป็นเพราะครูและนักเรียนมีกิจกรรมการเรียนการสอนมากและยังต้องรับผิดชอบกิจกรรมพิเศษอีกหลายอย่าง ทำให้ไม่มีเวลาพอที่จะมาจัดกิจกรรมสาธารณสุขุมูลฐานได้เต็มที่ นอกจากนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานโครงการสาธารณสุขุมูลฐานในโรงเรียน มีปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมากจึงทำให้โรงเรียนขาดเอกสาร สำหรับศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมสาธารณสุขุมูลฐาน และอาจเป็นเพราะครูไม่รู้จักแหล่งวิชาการที่จะสามารถไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

1.2.5.4 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมากได้แก่ปัญหาเรื่อง ขาดการนิเทศเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมจากศึกษานิเทศก์ ขาดแหล่งวิชาการในการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมงานสาธารณสุขุมูลฐานในโรงเรียน ขาดความช่วยเหลือและสนับสนุนในการจัดกิจกรรมสาธารณสุขุมูลฐานจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างต่อเนื่อง และปัญหาเรื่อง การจัดกิจกรรมสาธารณสุขุมูลฐานไม่สามารถจัดได้ครบตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ ทั้งนี้จะ

เนื่องจาก จำนวนศึกษานิเทศก์มีน้อยไม่พอต่อการนิเทศ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ฉวีวรรณ ไหวพริบ (2529) ที่พบว่าศึกษานิเทศก์ไม่มีเวลาในการนิเทศและไม่มีเวลาในการให้คำแนะนำปรึกษาแก่ครู ศึกษานิเทศก์มีจำนวนน้อย การปฏิบัติงานด้านการนิเทศการศึกษา มีหน้าที่ขอบเขตกว้างมากเกินไป งบประมาณการนิเทศไม่เพียงพอ และยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของ อัจฉราลักษณ์ ปิ่นทับทิม (2528) ซึ่งพบว่าครูผู้ศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้รับการนิเทศจากหน่วยศึกษานิเทศก์ เนื่องมาจากการขาดงบประมาณการนิเทศและจำนวนศึกษานิเทศก์มีน้อยไม่เพียงพอกับครูผู้ศึกษา นอกจากนี้อาจเป็นเพราะครูและนักเรียนมีกิจกรรมการเรียนการสอนมากและยังต้องรับผิดชอบกิจกรรมพิเศษอีกหลายอย่าง ทำให้ไม่มีเวลาพอที่จะมาจัดกิจกรรมสาธารณสุขุมูลฐานได้เต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ กรุณารุณเวช (2537) ที่พบว่าครูไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ครบถ้วนตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ เนื่องจากครูอาสาสมัครมีไม่เพียงพอกับความต้องการ ประกอบกับระยะเวลาที่ใช้ในการอบรมนักเรียนอาสาสมัครมีน้อย จึงทำให้ครูอาสาสมัครไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ครบถ้วนตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ นอกจากนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานโครงการสาธารณสุขุมูลฐานในโรงเรียน มีปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมาก จึงทำให้โรงเรียนขาดเอกสาร สำหรับศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมสาธารณสุขุมูลฐาน และอาจเป็นเพราะครูไม่รู้จักแหล่งวิชาการที่จะสามารถไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

1.2.6 ปัญหาด้านการติดตามและประเมินผล

1.2.6.1 ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯต่อเนื่อง พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนในกลุ่มนี้มีการวางแผนการดำเนินงานโดยเขียนเป็นโครงการแนบนอนตลอดปีและมีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ซึ่งอาจจะมีการวางแผนในด้านการติดตามและประเมินผลไว้แน่นอน

ส่วนปัญหาที่อยู่ในระดับมากได้แก่เรื่อง ขาดการนิเทศและประเมินผลโครงการอย่างต่อเนื่อง และขาดการประชุมผู้ปฏิบัติงานเพื่อสรุปปัญหาและผลการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าศึกษานิเทศก์มีน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการของครู ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่าศึกษานิเทศก์ไม่มานิเทศโครงการเลย ซึ่ง

สอดคล้องกับการวิจัยของ กรุณา รุจนเวช (2537) ที่พบว่าศึกษานิเทศก์โครงการไม่มีเวลาเพียงพอในการนิเทศการปฏิบัติงานของนักเรียนอาสาสมัคร และยังสอดคล้องกับการวิจัยของ ศุภลักษณ์ คูหาทอง (2525) ซึ่งพบว่าศึกษานิเทศก์ไม่มีเวลาในการนิเทศหรือศึกษานิเทศก์ไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษาแก่ครู รวมทั้งระยะเวลาที่ศึกษานิเทศก์พบปะกับครู เพื่อให้การนิเทศแต่ละครั้งน้อยเกินไป นอกจากนี้ครูผู้รับผิดชอบโครงการอาจจะมีความรู้ในเรื่องการวัดและประเมินผลไม่คืบนัก และจากการวิจัยครั้งนี้ในการประเมินผลที่ครูส่วนใหญ่ใช้คือการสังเกตพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนและการตรวจสุขภาพนักเรียนโดยเจ้าหน้าที่พยาบาลอนามัยโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ บุญทวี วิชาคุณ (2531) ซึ่งพบว่าครูมีความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนค่อนข้างน้อย

1.2.6.2 ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่องพบว่ามีปัญหามากในเรื่อง ไม่ได้จัดตั้งคณะกรรมการในการติดตามและประเมินผล ไม่มีการจัดทำเครื่องมือเพื่อใช้ในการประเมินผลโครงการ ขาดการนิเทศและประเมินผลโครงการอย่างต่อเนื่อง ขาดการติดตามผลการปฏิบัติงานของนักเรียน อสร. ขาดการประชุมผู้ปฏิบัติงานเพื่อสรุปปัญหาและผลการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ และขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในด้านการประเมินผลโครงการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขาดผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในการประเมินผล และการวางแผน จึงทำให้ขาดการวางแผนในการจัดดำเนินงาน การติดตามและประเมินผลโครงการ นอกจากนี้ครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ ก็อาจจะมีการมากทำให้ไม่ได้ติดตามผลการปฏิบัติงานของนักเรียน อสร. ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ กรุณา รุจนเวช (2537) ซึ่งพบว่าศึกษานิเทศก์โครงการไม่มีเวลาเพียงพอในการนิเทศการปฏิบัติงานของนักเรียนอาสาสมัคร และยังสอดคล้องกับการวิจัยของ ศุภลักษณ์ คูหาทอง (2525) ซึ่งพบว่าศึกษานิเทศก์ไม่มีเวลาในการนิเทศหรือศึกษานิเทศก์ไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษาแก่ครู รวมทั้งระยะเวลาที่ศึกษานิเทศก์พบปะกับครู เพื่อให้การนิเทศแต่ละครั้งน้อยเกินไป ซึ่งงานวิจัยของ ทิพา จินกรคามิ (2524) ก็พบว่าด้านการสอนสุขศึกษา โรงเรียนมีปัญหามากในเรื่องการได้รับการนิเทศการสอนจากหน่วยศึกษานิเทศก์ และบุญทวี วิชาคุณ (2531) ก็พบเช่นกันว่าครูมีความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนค่อนข้างน้อย และยังสอดคล้องกับ อำนวย เลิศชัยนดี (2533) ซึ่งกล่าวว่าการศึกษาบุคลากรขาดความรู้ความชำนาญในการประเมินผล อาจทำให้งานที่ดำเนินไปแล้วนั้นมีโอกาสล้มเหลวหรือไม่บรรลุเป้าหมาย

1.2.6.3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกเรื่อง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมีการวางแผนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจากผลการวิจัยครั้งนี้ก็พบว่า ผู้บริหารระบุว่าปัญหาด้านการวางแผนมีปัญหาลดลงในระดับน้อยในทุกเรื่อง นอกจากนี้ผู้บริหารยังระบุอีกว่าส่วนใหญ่มีการติดตามผลการปฏิบัติงานที่มอบหมายของนักเรียน อสร. มีการตรวจสอบคุณภาพของนักเรียน โดยเจ้าหน้าที่พยาบาลอนามัยโรงเรียน มีการประเมินผลบ่อยครั้ง และได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอย่างสม่ำเสมอ

1.2.6.4 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง พบว่ามีปัญหามากในเรื่อง ไม่ได้จัดตั้งคณะกรรมการในการติดตามและประเมินผล ไม่มีการจัดทำเครื่องมือเพื่อใช้ในการประเมินผลโครงการ ขาดการนิเทศและประเมินผลโครงการอย่างต่อเนื่อง ขาดการติดตามผลการปฏิบัติงานของนักเรียน อสร. ขาดการประชุมผู้ปฏิบัติงานเพื่อสรุปปัญหาและผลการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ และขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในด้านการประเมินผลโครงการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขาดผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในการประเมินผลและการวางแผน จึงทำให้ขาดการวางแผนในการจัดดำเนินงาน การติดตามและประเมินผลโครงการ นอกจากนี้ครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ ก็อาจจะมีการมากทำให้ไม่ได้ติดตามผลการปฏิบัติงานของนักเรียน อสร. ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ กรุณา รุจนเวช (2537) ซึ่งพบว่าศึกษานิเทศก์โครงการไม่มีเวลาเพียงพอในการนิเทศการปฏิบัติงานของนักเรียนอาสาสมัคร และยังสอดคล้องกับการวิจัยของ ศุภลักษณ์ คูหาทอง (2525) ซึ่งพบว่าศึกษานิเทศก์ไม่มีเวลาในการนิเทศหรือศึกษานิเทศก์ไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษาแก่ครู รวมทั้งระยะเวลาที่ศึกษานิเทศก์พบปะกับครูเพื่อให้การนิเทศแต่ละครั้งน้อยเกินไป ซึ่งทิพา จันทราคม (2524) ก็พบว่าด้านการสอนสุขศึกษา โรงเรียนมีปัญหามากในเรื่องการได้รับการนิเทศการสอนจากหน่วยศึกษานิเทศก์และบุคลากร วิชาคุณ (2531) ก็พบเช่นกันว่าครูมีความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การเรียนค่อนข้างน้อย และยังสอดคล้องกับอำนาจ เลิศชัยนดี (2533) ซึ่งกล่าวว่าเวลาที่บุคลากรขาดความรู้ความชำนาญในการประเมินผล อาจทำให้งานที่ดำเนินไปแล้วนั้นมีโอกาสล้มเหลวหรือไม่บรรลุเป้าหมาย

3. การเปรียบเทียบปัญหาในการจัดดำเนินงานโครงการสาธารณสุขมูลฐาน
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร
โรงเรียนกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องและกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ
ไม่ต่อเนื่อง

ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการจัดดำเนินงานโครงการสาธารณสุขมูลฐานใน
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบ
โครงการฯ และผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องและกลุ่มโรงเรียนที่
ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง พบสรุปได้ดังนี้

ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการจัดดำเนินงานโครงการสาธารณสุขมูลฐาน
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบ
โครงการฯ กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องและกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ
ไม่ต่อเนื่อง และผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องและกลุ่มโรงเรียนที่
ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่องพบว่าโดยส่วนรวมและรายด้าน ครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ
กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องกับกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง
มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้บริหารกลุ่มโรงเรียน
ที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องและกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่องมีความคิดเห็น
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยส่วนรวมและรายด้านเช่นกัน ทั้งนี้
อาจเป็นเพราะกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง ทั้งครูและผู้บริหารมีความคิดเห็น
ว่ามีปัญหาในการจัดดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย สภาพการดำเนินงานทั่วไปถึงแม้จะมีปัญหา
อยู่บ้างแต่ก็ยังมีปัจจัยสนับสนุนที่ทำให้ยังสามารถดำเนินโครงการต่อไปได้ ซึ่งจากผลการวิจัย
ครั้งนี้พบว่าในการวางแผนการจัดดำเนินงานมีการเขียนเป็นโครงการแน่นอนตลอดปี มี
การจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และได้รับความร่วมมือดีในการดำเนินงานจากบุคลากร
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีการอบรมฟื้นฟูความรู้ให้แก่ักเรียน อสร. เป็นประจำ ส่วน
ปัญหาในการจัดดำเนินงานนั้น ครูและผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่อง
มีความคิดเห็นว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยจึงทำให้โรงเรียนในกลุ่มนี้สามารถดำเนิน
โครงการสาธารณสุขมูลฐานได้อย่างต่อเนื่อง แต่กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินโครงการฯ ไม่ต่อเนื่อง

นั้นพบว่าสภาพในการดำเนินงานโครงการฯ ก่อนข้างมีปัญหามากในเรื่องขาดความร่วมมือจากบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขาดการสนับสนุนงบประมาณ และที่สำคัญคือไม่มีการอบรมฟื้นฟูความรู้ให้กับนักเรียน อสร. ส่วนเรื่องปัญหาในการจัดดำเนินงานโครงการฯ นั้นพบว่าปัญหาอยู่ในระดับมากทุกด้าน จึงอาจจะ เป็นเหตุให้การจัดดำเนินงานโครงการ สาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียนขาดความต่อเนื่องซึ่ง วิทยุ สาธาร (2526) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบสำคัญของการบริหารทุกชนิดมี 4 อย่างคือ คนหรือบุคคลหรือบุคลากร (Man) เงินหรืองบประมาณ (Money) วัสดุและอุปกรณ์ (Material) การจัดการหรือเทคนิคในการบริหาร (Management) ดังนั้นการที่โครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีปัญหาในการจัดดำเนินงานทุกด้านอยู่ในระดับมาก จึงทำให้ไม่สามารถดำเนินโครงการฯ ได้ต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิวิมล ปุจฉาการ (2534) ซึ่งพบว่าองค์ประกอบด้านการเงิน ด้านการดำเนินงาน และด้านวัสดุ อุปกรณ์ มีความสัมพันธ์กับความต่อเนื่องและความไม่ต่อเนื่องของโครงการ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ ดังต่อไปนี้

1. ด้านการวางแผน

1.1 กรุงเทพมหานครควรกำหนดนโยบายที่จะส่งเสริมสุขภาพเด็ก โดยให้โรงเรียนจัดดำเนินงานโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน และให้ศูนย์บริการสาธารณสุข ให้ความดูแลช่วยเหลือและสนับสนุนอย่างใกล้ชิด ไม่ควรปล่อยให้โรงเรียนดำเนินการเอง เพียงลำพัง

2. ด้านงบประมาณ

2.1 สำนักการศึกษาควรจัดตั้งงบประมาณส่วนหนึ่งเพื่อจัดสรรให้กับโรงเรียน แต่ละขนาดที่ดำเนินโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียนอย่างแน่นอนและต่อเนื่อง

2.2 สำนักอนามัยควรจัดตั้งงบประมาณ สำหรับการดำเนินงานโครงการ

สาธารณสุขุมูลฐานให้กับโรงเรียน และศูนย์บริการสาธารณสุข เพื่อนำไปใช้ง่ายในการจัดกิจกรรม

3. ด้านบุคลากร

3.1 ควรมีการบรรจุแต่งตั้งครูที่มีวุฒิทางสุขศึกษาและวุฒิที่เกี่ยวข้อง เช่น วุฒิทางพยาบาล ประจำทุกโรงเรียน

3.2 ควรลดจำนวนคาบการสอนของครูผู้รับผิดชอบโครงการสาธารณสุขุมูลฐาน ในโรงเรียนลงไม่เกิน 20 คาบต่อสัปดาห์ เพื่อที่จะได้มีเวลาในการทำงานเต็มที่

3.3 ควรมีรางวัลจูงใจในการปฏิบัติงานในหน้าที่

3.4 ควรอบรมครูและนักเรียนอาสาสมัครสาธารณสุข เพิ่มเติมเป็นประจำ
ทุกปี

4. ด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

4.1 ควรมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ในการจัดกิจกรรมสาธารณสุขุมูลฐาน ให้เพียงพอกับความต้องการของโรงเรียน

5. ด้านการจัดกิจกรรม

5.1 ควรมีการจัดอบรมครูและนักเรียนอาสาสมัคร อย่างต่อเนื่องทุกปี

5.2 ควรเพิ่มเวลาของการอบรมครูและนักเรียนอาสาสมัครสาธารณสุข ให้มีระยะเวลามากขึ้น (ไม่ควรน้อยกว่า 3 วัน)

6. ด้านการติดตามและประเมินผล

6.2 สำนักอนามัยและสำนักการศึกษาควรกำหนดนโยบายให้ หน่วยงานที่รับผิดชอบ นิเทศ ติดตามและประเมินผลโครงการสาธารณสุขุมูลฐานในโรงเรียน อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัญหาในการดำเนินงานโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของนักเรียนอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียน
2. ควรมีการวิจัยลักษณะกรณีศึกษา เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพและปัญหาของโรงเรียนที่จัดดำเนินงานโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน ที่อยู่ในระดับดีมาก กับระดับค่อน้อย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY